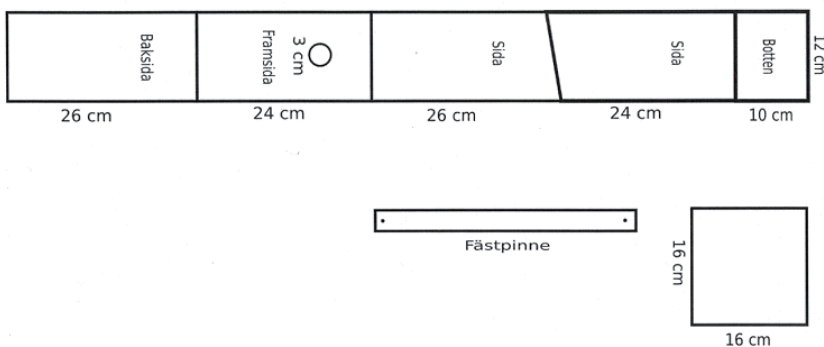
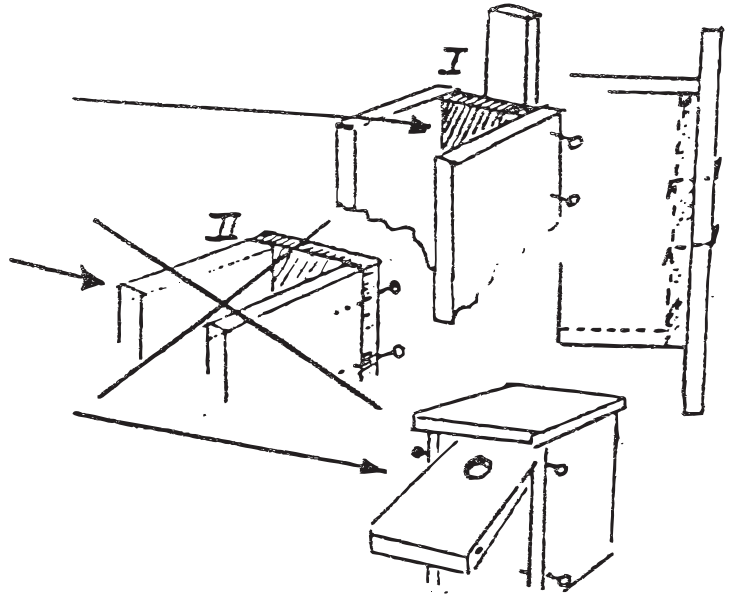

Så bygger du en fågelholk

Tänk på:

- ◆ att helst använda ohyvlat och gärna grovt virke (20-25 mm).
- ◆ att spika bakstycket inom gavlarna (1). Om du spikar som i exempel (2) lossnar främre delen av holken som då snart faller ner.
- ◆ att fästa fästbrädan på bakstycket genom att bocka spikarna – helst på båda sidor.
- ◆ att gärna göra fronten öppningsbar. Borra hål från sidan och sätt i 2 st spikar som gångjärn. Du kan låsa fronten med en ögla eller ytterligare en spik. Fördelen med öppningsbar front är att du kan rensa holken lätt och ev. kontrollera den för insamling av data. Du kan också lätt byta ut fronten om någon hackspett har varit "ofin" nog att hacka sönder den (ganska vanligt).
- ◆ att gärna måla holken utvändigt, vinkla taket och klä det med tjärpapp (det ökar livslängden hos holken väsentligt)
- ◆ att inte spika upp holkar på annans mark utan att först fråga markägaren om lov. (Han vill kanske inte ha spik i sitt virke.)
- ◆ att om du inte själv kan eller vill göra dina holkar så kan du köpa dem för en ganska billig penning. Köp helst holkar av trä eller ev. träbetong. Holkar av plast eller plåt kan vara farliga. Materialet isolerar dåligt och "andas" inte. Botten kan ibland vara av plåt det gör inte så mycket.

Ritning: Fågelholk

Vanliga frågor och svar

Väderstreck?

Vanligen inte så viktigt. Holken bör emellertid inte sitta så mörkt och skuggigt att den aldrig hinner torka upp. Sitter den ”luftigt” så kan den gärna sitta mot norr. Många fåglar häckar i starkt solbelysta träd och är bara holken av isolerande virke, så kan du sätta den ganska soligt. Bäst är nog om den får skugga någon gång på dagen.

Höjd?

Kan du variera nästan efter ”behag”. Många mesar bygger ofta lågt, 1-2 m. Om risken för ”klåfingrighet” och annan störning är stor bör du sätta holken högre.

Hur många?

Det kan i princip inte bli för många holkar. Holkar som inte används för häckning kan utnyttjas för övernattning eller av andra djur (ekorre, getingar mm.)

Rensa holken?

Inte nödvändigt. Naturliga hål rensas ju inte. Många fåglar fixar det själva eller bygger på det gamla materialet. Holken håller längre om de rensas. Bäst är nog att rensa vissa holkar och lämna andra. Vissa insekter och spindeldjur lever i gamla fågelbon och gynnas av att man inte rensar.

Råd om hur man monterar fågelholkar

Man kan sätta upp fågelholkar när som helst under året.

Fågelholkar kan sättas upp i träd, kraftiga buskar, på husväggar, stolpar, med mera. Platsen väljer du efter vilken fågel som ska bo i holken. Tänk på att starar och större fåglar behöver plats för inflygningen. Det är inte bra om för många grenar är i vägen. Holken behöver inte vara vänd mot något särskilt väderstreck, men det är viktigt att den är skyddad mot regn, vind och alltför stark sol.

Fråga alltid markägaren om lov innan du sätter upp en holk.

Att tänka på vid uppsättning

Det finns några olika sätt att sätta upp holken. Här nedan kommer två förslag.

Förse holken med en tvärså på baksidan och häng sedan upp den mellan ett par lämpliga grenar eller använd keramisk spik eller aluminiumspik när du spikar upp din holk. Detta varken förstör ej träden eller är farligt för dem som sågar i träden.

Måttabell (cm)

Art	Invändigt djup (a)	Invändigt kantmått botten (b)	Ingångs-hål diam. (c)	Kommentar
Svartvit flugsn.	11-19	12	3,0	En tacksam holkfågel
Talgoxe	11-25	15-17	3,5	Tar gärna större holk
Blåmes	10-18	12	2,8	Tar gärna litet ing.hål
Entita	11-19	12	3,0	Häcker ofta tidigt
Svartmes	10-18	12	2,8	Tar gärna litet ing.hål
Gråsparv	11-25	15-17	3,5	
Pilfink	11-25	15-17	3,5	
Rödstjärt	15-25	15-17	5-10	Gärna stor holk + ing.hål
Stare	18-30	17	5	Gärna fler holkar tätt
Göktyta	18-30	17	5	Kan kasta ut småfåglar
Skogsduva	30-50	18-25	10-12	Gärna ovalt hål 8x11
Kaja	30-50	18-25	10-12	
Knipa	30-50	18-25	10-12	Gärna ovalt hål 8x11
Pärluggla	30-50	18-25	8x11	Helst ovalt 8x11
Sparvuggla	25-35	16-18	4,5-6,0	Helst tjock naturträfront
Kattuggla	40-70	20-30	12-20	Stor holk + stort hål
Storskrake	50-80	30	15-20	Stor holk + stort hål

OBS! Måtten är rekommendationer. Det är fritt fram för experiment. Det viktigaste är inte måtten utan att holken kommer upp!

SKISS AV "STANDARDHOLK"

